

A NEMZETI TÉKA KÉT ÚJ KÖTETÉRŐL

Az Országos Széchényi Könyvtár *Nemzeti Téka* című könyvsorozata 2000-ben indult, két korábbi, „Az Országos Széchényi Könyvtár kiadványai”, illetve „Az Országos Széchényi Könyvtár füzetek” című sorozat utódaként. Az Osiris, majd 2003-tól a Gondolat Kiadóval közösen megjelentetett sorozat – programja szerint – olyan művelődéstörténeti, nyomda-, média-, könyv- és könyvtártörténeti, illetve könyvtári és könyvtár-informatikai vonatkozású művek tékája, azaz tárolóhelye kíván lenni, amelyek valamilyen módon kapcsolódnak a nemzeti könyvtárhoz vagy annak gyűjtőköréhez. Monográfiák, tanulmánygyűjtemények, konferencia-előadások közreadása mellett a nemzeti könyvtár vagy egyéb gyűjtemények hungarika vonatkozású anyagán alapuló forrásközlések, katalógusok, bibliográfiák, repertóriumok számára is teret kíván nyújtani, segédleteket biztosítva ezáltal a hazai művelődéstörténet kutatóinak.

A sorozat tagjai megkülönböztető műfaji alcímek nélkül jelennek meg, beltartalmukat a borító színárnyalatai érzékeltetik: így kapnak sötétzöld-világoszöld alapszínt a monografikus jellegű munkák, sötétkék-világoskékkel a konferencia-előadások és egyéb gyűjtemények, világosbarna-narancssárga színárnyalatot a bibliográfiák és repertóriumok, végül sötétbordó-világosbordót a katalógusok. (A sorozat grafikai tervét Kurucz Dóra készítette.)

Az eddig megjelent tizenhét kötet két utolsó tagja 2008 első hónapjaiban jött ki a nyomdából. Egyikük a világosbarna-narancssárga színárnyalatú borítót viselő, ***A magyar idősza kiadványok repertóriumai II.*** című, Borsos Attila, az OSZK Hírlapcsoportjának munkatársa által készített annotált másodfokú bibliográfia, amely a napi- és hetilapok, folyóiratok, évkönyvek, kalendariumok repertóriumait regisztrálja. A kiadvány címében a kötetszám szerepeltetése azt jelzi, hogy e munka Kertész Gyula: *A magyar idősza kiadványok egyedi repertóriumai* című, 1990-ben megjelent bibliográfiájának a folytatása, illetve részben kiegészítése. Amíg azonban Kertész Gyula bibliográfiájának anyaggyűjtése csak az 1986 végéig elkészült egyedi (egyetlen idősza kiadvány anyagát feltáró) repertóriumokra terjedt ki, addig Borsos Attila nemcsak az 1987 januárja és 2007 novembere között elkészült bármilyen típusú repertóriumokat veszi számba, hanem visszamenőlegesen feldolgozta az elődje gyűjtőkörébe nem tartozó, 1987 előtt elkészült közös (több idősza kiadvány anyagát egyetlen kiadványban feltáró) repertóriumokat

is. Gyűjtőköre kiterjed a magyarországi bármely nyelvű, illetve a külföldi magyar nyelvű idősza kiadványok önállóan kiadott vagy rejtetten megjelenő repertóriumaira.

Olyan munkák is szerepelnek a tételek között, amelyek nem kerültek forgalomba, mivel szakdolgozatként készültek a könyvtárosképzés különböző intézményeinben. Ezek többségét a Könyvtári Intézet Könyvtörténeti és Könyvtártudományi Szakkönyvtára is őrzi, elérhetőségüket az ottani raktári jelzet megadása biztosítja. Egyes gépiratos munkákhoz pedig gyakorlatilag csakis az OSZK olvasótermében lehet hozzájutni, mint például a Galambos Ferenc által készített, 57 folyóirat repertóriumát tartalmazó kötetekhez.

Az összesen 490 tétel feldolgozása néhány kivételtől eltekintve autopszia alapján történt, a bibliográfiai leírások a kiemelt tipográfiával közölt idősza kiadvány címének betűrendjében követik egymást. A sorszámozott leírások annotációja jól áttekinthető szerkezetben közli a repertórium rejtett vagy önálló voltát, tárgyévét, a tartalmára, az adatközlés részletességére, a szerkezet rendezési elveire, valamint mutatóira vonatkozó legfontosabb információkat. A repertóriumok összeállítóit a *Személynévmutatóban*, a repertorizált idősza kiadványok tematikáját pedig a *Tárgymutatóban* feltüntetett tételek alapján lehet visszakeresni.

A másik, 2008 elején megjelent kötet sötétkék-világoskék borítószínt kapott, mivel konferenciák előadásait tartalmazza. A nemzeti könyvtár még 2003-ban indította el azt a konferenciasorozatot, amelynek az a célja, hogy az országos tudományos közvélemény számára is ismertté váljanak a nem budapesti közgyűjteményekben folyó kutatások eredményei. A Nemzeti Téka tagjaként most a 2004. március 25-i, illetve a november 24-i konferencia előadásainak szerkesztett változata került közreadásra ***Közgyűjteményi tudományos napok II–III. Eger–Kecskemét*** címmel, Ekler Péter, az OSZK munkatársa szerkesztésében.

Az összesen tíz szerző közül Löffler Erzsébet (Érseki Gyűjteményi Központ, Eger) és Petercsák Tivadar (Dobó István Vármúzeum, Eger) a kutatómunka, a kutatósszervezés folyamatáról közöl tanulmány értékű beszámolót. Faragó Tiborné (Katona József Megyei Könyvtár, Kecskemét) egy várostörténeti monográfia digitalizálásának és weben való közzétételének könyvtárszakmai szempontjait ismerteti. A régészeti kutatások konkrét eredményeiről tájékozódhatunk Domboróczki László (Dobó István Vármúzeum,

Eger) és Somogyvári Ágnes (Katona József Múzeum, Kecskemét) előadásából. A régi magyarországi vadaskertekről kapunk áttekintést Csiffáry Gergely (Heves Megyei Levéltár, Eger) írásában. Egy-egy közigazgatás-, iskola-, nyomda- és politikatörténeti téma kutatási eredményeit ismerhetjük meg Szabó Jolán (Heves Megyei Levéltár, Eger), Fogarasi Zsuzsa (Ráday Múzeum, Kecskemét), Székelyné Kőrösi Ilona (Katona

József Múzeum, Kecskemét) és Tánczos-Szabó Ágota (Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Levéltára, Kecskemét) tanulmányából. A forrásértékű képekkel illusztrált előadások szövegét a hivatkozott irodalom részletes leírását tartalmazó jegyzék zárja le.

Kégli Ferenc
kegliferenc@t-online.hu

